

Lovforslag nr. L 132. Fremsat den 27. november 1991 af socialministeren (Else Winther Andersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand

(Udskydelse af revisionsbestemmelser)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 817 af 6. december 1990, som ændret senest ved lov nr. 406 af 6. juni 1991, foretages følgende ændringer:

1. I § 38, stk. 6, ændres »1991« til: »1993«.

2. I lov nr. 156 af 15. marts 1989, § 2, stk. 2, ændres »1991« til: »1992«.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget indeholder udskydelse af følgende revisionsbestemmelser: 1) § 38, stk. 6, i bistanstloven og 2) Lov nr. 156 af 15. marts 1989, § 2 (igangsætningsydelsen).

Ad 1

Med virkning fra den 1. april 1989 indførtes der i bistanstloven en ny bestemmelse (§ 38, stk. 5), hvorefter personer, der i en sammenhængende periode på 3 måneder eller derover har modtaget kontanthjælp, kan tjene op til 1000 kr. pr. måned efter skattefræk, uden at der sker fradrag i kontanthjælpen, dog maksimalt 6.000 kr.

Baggrunden for bestemmelsen var at skabe en motivation hos kontanthjælpsmodtagere, der har været ledige i nogen tid, til selv at skaffe sig et arbejde – måske i første omgang ved arbejde af begrænset eller eventuelt uregelmæssigt omfang.

Der indførtes samtidig en bestemmelse (§ 38, stk. 6) om, at forslag til revision af ordningen skal fremsættes for Folketinget inden udgangen af 1991.

Socialministeriet har udarbejdet en rapport af 7. oktober 1991 vedrørende en stikprøveundersøgelse om virkningen af ordningen. 29 af de 30 kommuner, som skulle deltage i undersøgelsen, har besvaret det udsendte spørgeskema.

Undersøgelsen viser, at det er et begrænset antal kontanthjælpsmodtagere, som gør brug af muligheden for at have fradragsfri indtægt. Der er således kun ca. 4 pct. af det samlede antal § 37-sager i juli 1991, som har en fradragsfri indtægt, svarende til ca. 5000 sager. Ca. 22 pct. af disse har også, inden de blev omfattet af § 38, stk. 5, modtaget supplerende kontanthjælp.

Undersøgelsen viser desuden, at der herudover er ca. 3 pct. eller ca. 3800 af de familier, der har modtaget kontanthjælp efter § 37 i juli måned, som tidligere har haft en afsluttet periode med fradragsfri indtægt i henhold til § 38, stk. 5. Ca. 69 pct. af disse eller ca. 2600 har haft en fradragsfri indtægt i det maksimale antal måneder, d.v.s. 6 måneder, medens de øvrige ca. 31 pct. er nogenlunde ligeligt fordelt på henholdsvis 1, 2, 3, 4 og 5 måneders varighed. Når en periode ikke har været det maksimale antal måneder,

skyldes det for ca. 66 pct.s vedkommende, at indtægten er ophørt, og for de øvrige 34 pct., at kontanthjælpen midlertidigt er ophørt.

13 af de 29 kommuner, der indgår i undersøgelsen, mener ikke, at § 38, stk. 5, giver incitament til at søge et job på arbejdsmarkedet, medens 14 kommuner mener, at ordningen tilskynder til et arbejde; men 7 af disse kommuner fremhæver samtidig, at virkningen af ordningen bliver begrænset af, at jobmulighederne er for få. 2 kommuner tager ikke stilling til ordningens virkning.

Det er Socialministeriets opfattelse, at stikprøveundersøgelsen ikke giver noget entydigt billede af den beskæftigelsesfremmende effekt af bestemmelsen. Det foreslås derfor, at revisionen af ordningen udskydes, således at der på baggrund af yderligere erfaringer med reglen om kontanthjælpsmodtagers begrænsede ret til fradragsfri indtægter fremsættes forslag til revision af ordningen inden udgangen af 1993.

Ad 2

Med virkning fra den 1. april 1989 indførtes der i bistanstloven en ny bestemmelse (§ 42 a) om igangsætningsydelse.

Ifølge § 42 a, stk. 1, har kontanthjælpsmodtagere, der har modtaget hjælp i en sammenhængende periode på 9 måneder eller mere, ret til at få udbetalt en igangsætningsydelse.

Ydelsen udgør halvdelen af den seneste udbetalte kontanthjælp, og udbetales i op til et år.

Ifølge § 42 a, stk. 2, kan en tilsvarende ydelse ydes til personer, der har modtaget kontanthjælp i en sammenhængende periode på mere end 3 måneder og mindre end 9 måneder.

Formålet med ordningen var at motivere kontanthjælpsmodtagere til at gå igang med selvstændig virksomhed og dermed blive selvforsørgende.

Der indførtes samtidig en bestemmelse (Lov nr. 156 af 15. marts 1989, § 2) om, at forslag til revision af ordningen skal fremsættes for Folketinget inden udgangen af 1991.

Socialministeriet har, med henblik på revisionen, iværksat en undersøgelse af § 42 a.

Undersøgelsen er baseret på oplysninger om samtlige § 42 a sager fra 273 kommuner i perioden 1. april 1989 til 31. juli 1991.

Undersøgelsen viser, at der i perioden er ialt 1538 personer, der modtager eller har modtaget igangsætningsydelse. Der er 48 kommuner, som slet ikke har anvendt ordningen.

I juni måned 1991 var der 588 personer, som modtog ydelsen. Disse udgør ca. 0,5 pct. af alle kontanthjælpsmodtagere (§ 37). Der er således kun et lille antal personer, som har anvendt ordningen.

Af de 950 personer, som har afsluttet en periode med igangsætningsydelse, har ca. 1/3 videreført den selvstændige virksomhed, lidt over halvdelen modtager igen kontanthjælp, mens de resterende ca. 12 pct. er overgået til anden forsørgelse, f.eks. pension, dagpenge, lønindtægt eller deres forhold er uoplyste.

Halvdelen af de 950 personer, som har afsluttet en periode med igangsætningsydelse, har modtaget

ydelsen i hele perioden på 1 år, mens den anden halvdel holdt op, inden der var gået 1 år.

Af de 509 personer, som igen vender tilbage til kontanthjælp, har ca. 42 pct. økonomiske eller andre problemer fra perioden på igangsætningsydelsen.

Kommunerne har i forbindelse med undersøgelsen peget på forskellige problemer, som bør tages op i forbindelse med revisionen.

Ordningen med igangsætningsydelse bygger på iværksætterydelsen i Arbejdsministeriets regi. Der skal fremsættes forslag til revision af iværksætterydelsen i foråret 1992. Med henblik på at tilpasse de to ordninger til hinanden, vil det være hensigtsmæssigt, at revisionen foregår sideløbende.

Det foreslås derfor at udskyde revisionen af igangsætningsydelsen til udgangen af 1992.

Lovforslaget har ikke administrative eller økonomiske konsekvenser.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 817 af 6. december 1990, som ændret senest ved lov nr. 406 af 6. juni 1991, foretages følgende ændringer:

1. I § 38, stk. 6, ændres »1991« til: »1993«.

§ 38

Stk. 5. Personer, der har modtaget kontanthjælp i en sammenhængende periode på 3 måneder eller derover, kan have arbejdsindtægter på indtil 1.000 kr. pr. måned efter skattetræk, uden at der sker fradrag i kontanthjælpen, dog maksimalt 6.000 kr. Denne mulighed for fradragsfri indtægter er begrænset til i alt 6 sammenhængende måneder. Det fradragsfri beløb kan optjenes pr. voksen kontanthjælpsmodtager i husstanden.

Stk. 6. Forslag til revision af ordningen i stk. 5 skal fremsættes for Folketinget inden udgangen af 1991.

2. I ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelserne i lov nr. 156 af 15. marts 1989, § 2, ændres »1991« til: »1992«.

§ 42 a. Personer, der har modtaget kontanthjælp efter § 37 i en sammenhængende periode på 9 måneder eller mere, og som etablerer

og driver selvstændig virksomhed, har ret til at få udbetalt halvdelen af den senest udbetalte kontanthjælp i indtil 1 år som en fast månedlig ydelse.

Stk. 2. Ydelsen efter stk. 1 kan tilsvarende udbetales til personer, der har modtaget kontanthjælp efter § 37 i en sammenhængende periode på mere end 3 måneder og mindre end 9 måneder.

Stk. 3. Indtægterne fra den selvstændige virksomhed fratækkes ikke i ydelsen. Det er en forudsætning for udbetaling af ydelsen, at den pågældende ikke får lønindtægter ved siden af eller i stedet for indtægterne fra virksomheden.

Stk. 4. En person, der modtager kontanthjælp efter stk. 1, kan vælge at gå tilbage til kontanthjælp efter § 37, stk. 2, 4. pkt. Tilsvarende kan en person, der modtager kontanthjælp efter stk. 2, vælge at gå tilbage til kontanthjælp efter § 37, stk. 2, 1. og 2. pkt.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 1989.

Stk. 2. Ministeren fremsætter forslag for Folketinget om revision af loven inden udgangen af 1991.